

ESA

EFTA
Surveillance
Authority

Reglene om offentlig støtte

Plan

- Hva er offentlig støtte?
- Når er vi utenfor regelverket?
- *Forholdet til reglene om offentlige anskaffelser*
- Hvordan tildele lovlig støtte?

Offentlige anskaffelser

- To separate regelsett, men kan overlappe
- NB! Ok under offentlige anskaffelser betyr ikke alltid at det ikke er støtte og omvendt!
- Men en offentlig anskaffelse kan gjøre at tiltaket ikke ansees som støtte (under visse vilkår)

Statsstøtte er i utgangspunktet forbudt

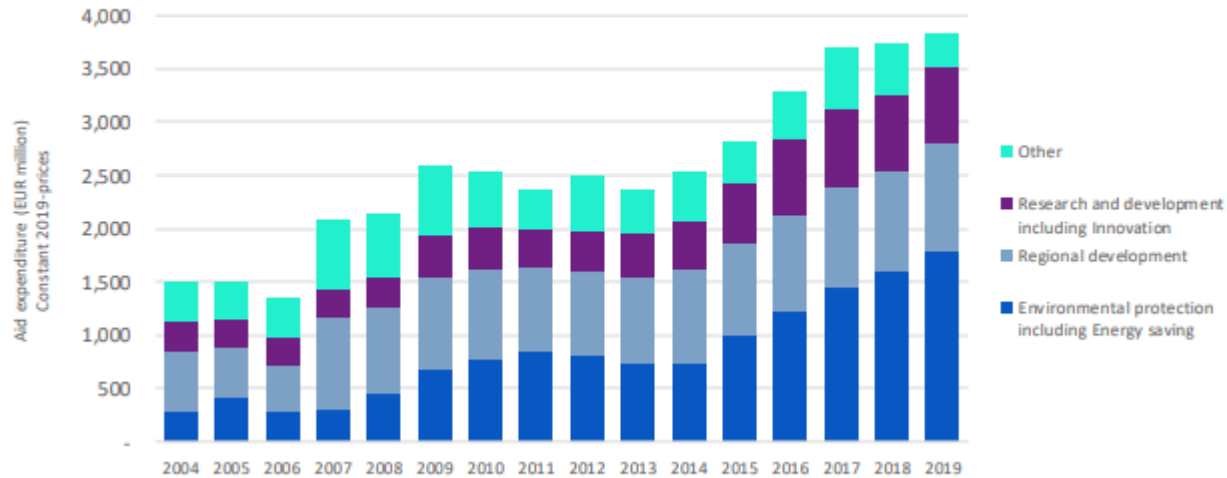
- Må vurdere om tiltaket er offentlig støtte

Hvis støtte

- Må ikke settes i verk
- Må notifiseres til ESA (viktige unntak)
- Hvis det ikke er et unntak som gjør støtten lovlig kan den kreves tilbakebetalt med renter
- Kan forfølges gjennom klage til ESA og i norske domstoler

Men det gis mye støtte..

Figure 5: Total aid expenditure by main objective in Norway during 2004–2019²⁰

Støtte eller ikke støtte – det er spørsmålet..

1. Fordel
2. Statsmidler
3. Økonomisk aktivitet
4. Selektivt
5. Konkurransesvridende og påvirker samhandelen i EØS

Utenfor - eksempler

- Visse sektorer
- Det offentlige handler som **markedsaktør** (ikke fordel)
- Veldig **lokale tjenester** (mangler samhandelspåvirkning)

Det offentlige som markedsaktør

- Det offentlige kan ha flere hatter
- Eks 1: Investering på samme vilkår som en annen privat aktør
- Eks 2: Markedspris basert på en sammenligning (benchmarking)

Kjøper som markedsaktør?

- Problem hvis kommunen betaler for mye eller kjøper noe den ikke trenger
- 1. Markedspris gjennom en offentlig anskaffelse der ingen har blitt vilkårlig ekskludert.
- 2. Kjøp på samme vilkår som en privat
- 3. På nivå med andre lignende kjøp (benchmarking)

Offentlige anskaffelser

- Gjensidig bebyrdende kontrakt vs ensidig subsidie
- Spesielt om tjenester av allmenn økonomisk betydning
- NB! Ok under offentlige anskaffelser betyr ikke alltid at det ikke er støtte og omvendt!
- Men kan oppnå markedspris gjennom en offentlig anskaffelse og gå klar begge regelsettene!
- I strid med reglene om offentlige anskaffelser – støtte kan ikke godkjennes?

Selger/kjøp av eiendom

- Utbud der tilbyderen med høyest pris vinner
- Flere uavhengige verdivurderinger
- På nivå med tilsvarende avtaler i området (benchmarking)
- Kan være vanskelig i praksis

Boligbyggskandalen i Oslo

Lokale tiltak

Helhetsvurdering

- Aktivitetens rekkevidde: kan den ventes å tiltrekke seg brukere fra utlandet
- Innvirkning på internasjonale investeringer?

Beyonce eller det lokale harmonikaorkesteret?

Leanbukten Båtforening Andelslag

Hjelp, jeg er ved å gi offentlig støtte!

- **Mye offentlig støtte kan være lovlig**
- Eksempler:
 - ✓ Bagatellmessig støtte – små beløp
 - ✓ Det generelle gruppeunntaket - i praksis det viktigste!
 - ✓ Tjenester av allmenn økonomisk betydning
 - ✓ Notifikasjon til ESA (tar litt tid)
 - ✓ I tvil?

ESA

EFTA
Surveillance
Authority

Takk for meg!

 eftasurv

 @eftasurv

 EFTA Surveillance Authority

www.eftasurv.int

